

steriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, der i Svarskrivelse af 23. Januar s. A. (trykt i Love og Ekspeditioner vedkommende Kirke- og Skolevæsen for 1866—68 pag. 241) bl. a. udtalte, at Uddannelsen af indfødte Grønlændere til, efter modtagne Ordination, at kunne overtage Præsteembede blandt deres Landsmænd var det stadige Maal for Missionens Bestræbelser, men at det for Tiden ikke var muligt for Ministeriet at opgive et Tidspunkt, til hvilket dette Maal kunde antages at ville blive naaet. Ministeriet henpegede derhos paa de Tvivl, der fra flere Sider vare blevne rejste om Hensigtsmæssigheden af selve den omhandlede Foranstaltning, og paa de forskellige Meninger, der endnu gjorde sig gældende med Hensyn til, hvorledes de indfødte Præster hensigtsmæssigst skulde uddannes; men i Erkendelsen af, at Nødvendigheden af at tilvejebringe indfødte Præster for Grønland mere og mere gjorde sig gældende, tilføjede Ministeriet, at det var bestemt paa fremdeles at virke hen til, at dette Maal kunde naas, saa snart Omstændighederne tillode det.

Paa dette Punkt har en af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i 1871 nedsat Kommission til Overvejelse af, hvilke Foranstaltninger der kunde være at foretage for at fremme og udvikle den grønlandske Missions Virksomhed til kristeligt Livs Befæstelse og til Oplysnings Udbredelse blandt Grønlænderne, hvis Betænkning af 13. April 1872 findes aftrykt i Ministerialtidende B. for 1872, pag. 215 ff., særlig haft Betydning. Kommissionen betragtede selv Spørgsmaalet om Uddannelsen af en indfødt Præstestand som Hovedformalet for dens Forhandlinger, og dens Overvejelser og Forslag tendere saa godt som alle henimod dette Centralpunkt. Kommissionen var vel klar over, at man her maatte gaa frem med Varsomhed, idet utidig Hast kunde medføre stor Skade; men dens Grundsynspunkt var, at man stedse maalbevidst skulde skride fremad med det for Øje at naa hen til, at de fleste Præsteembeder i Grønland beklædtes af indfødte, medens der kun burde være et mindre Antal (3) danske Præster, der blandt andet skulde føre et vist Tilsyn med de grønlandske Præster. Som et Overgangsled foreslog Kommissionen, at Grønland efterhaanden skulde deles i kirkelig Henseende i 14 Afdelinger eller Sogne, der hver skulde forestaaes af en indfødt uordineret Menighedsforstander, der foresloges benævnet Overkateket. Af

disse Overkateketer skulde derefter de indfødte Præster umiddelbart fremgaa, alt eftersom den ene eller den anden Overkateket fandtes egnet til at modtage Præstevielse. Uddannelsen af disse indfødte Præster burde efter Kommissionens Mening hovedsagelig foregaa i selve Grønland paa de derværende Seminarier, hvis Indretning derfor maatte undergaa en Omdannelse, saaledes at de bleve i Stand til at yde den egentlige theologiske Uddannelse til de vordende indfødte Præster. For at disse tillige kunde opnaa en passende Grad af almindelig europæisk Dannelse, vilde det dog i de allerfleste Tilfælde være nødvendigt, at de forinden Præstevielsen opholdt sig nogen Tid i Danmark. Selve Præstevielsen burde derimod saa vidt muligt foregaa i Grønland ved den Mand, som Biskoppen dertil maatte bemyndige.

Idet Seminarierne i Grønland efter det anførte vilde faa en mere udelukkende theologisk Karakter, foreslog Kommissionen, at der som Supplement dertil i Forbindelse med Seminariet ved Godthaab skulde oprettes en saakaldet „Fællesskole“, bestemt til at yde saavel unge Grønlændere i Almindelighed som Sønner af Europæere i Grønland og særlig unge Grønlændere, der vare bestemte til Handelens Tjeneste, en større Uddannelse i det hele end den, som Landets almindelige Skoler vare i Stand til at yde. Undervisningen i denne Fællesskole kunde i mange Henseender træde i Stedet for det første eller forberedende Kursus paa Seminariet, saaledes at ogsaa dettes særlige Elever gennemgik Fællesskolen, forinden de modtog den egentlige theologiske Undervisning. I Fællesskolens Bestyrelse skulde baade Missionen og Handelen være repræsenterede, ligesom Distriktslægen skulde give Undervisning i elementær Lægekundskab.

Denne Kommissionsbetænkning — hvis Forslag angaaende Lønningsforhold m. v. der ikke er Anledning til her at komme ind paa — har ikke medført noget praktisk Udslag i den Retning, at der er udkommet nye Organisationsbestemmelser om Missionens Virksomhed i Grønland. Derimod sporer man Indfyldelsen af Kommissionens Udtalelser paa enkelte Punkter af den senere Udvikling. Dette gælder saaledes navnlig det Punkt, der for Kommissionen var det vigtigste, nemlig Spørgsmaalet om indfødte Præster. I Tiden efter 1872 ere ikke faa Grønlændere blevne præsteviiede for at overtage Præstegerningen blandt deres Landsmænd. Den første